

ผลการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยการสอดแทรกคุณธรรม
จริยธรรมและการคิดอย่างเป็นระบบในวิชาการสร้างเสริมสุขภาพและ
การป้องกันการเจ็บป่วย เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการ
เจ็บป่วยในบุคคลวัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่และวัยผู้สูงอายุ

รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง และคณะ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยในชั้นเรียนนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการการสอนแบบบูรณาการ โดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและการคิดอย่างเป็นระบบในวิชาการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วย ในหัวข้อ “การสร้างเสริมสุขภาพแบบองค์รวม การป้องกันปัญหาสุขภาพ และการใช้กระบวนการพยาบาลบนพื้นฐานทฤษฎีการดูแลด้วยความเอื้ออาทรในการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันการเจ็บป่วยของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ในวัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยสูงอายุ” โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและจริยธรรม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันการเจ็บป่วย ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 124 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน - กันยายน 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แนวทางการสนทนากลุ่ม แนวทางการสัมภาษณ์ลึก แนวทางการทบทวนบทเรียน แบบบันทึกการเรียนรู้ แบบการสังเกตพฤติกรรม และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาชได้ 0.82 และ 0.85 ตามลำดับ วิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนการจัดการเรียนการสอนเดิมในรายวิชาการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วยเน้นการบรรยายของอาจารย์ผู้สอนเป็นหลัก และมีกรมอบหมายงาน โดยอาจารย์ นักศึกษาให้ความสนใจค่อนข้างน้อยและไม่ได้มีส่วนร่วมหรือตัดสินใจในการวางแผนรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งภายหลังจากการเรียนการสอนแบบบูรณาการ พบว่า สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น อาจารย์เป็นผู้ช่วยเหลือและเตรียมความพร้อมของตนเองในการถ่ายทอด ค้นหาคำความรู้ใหม่ๆ มากขึ้นกว่าเดิม เนื้อหาการสอนถูกปรับให้มีการศึกษากับบุคคลจริงในชุมชนและสามารถนำไปใช้ได้จริง นักศึกษามีโอกาสเลือกหัวข้อที่สนใจ ทำการศึกษาค้นคว้า นำเสนอในชั้นเรียน มีความรู้ที่ลึกซึ้งตามเรื่องที่มอบหมาย ทำให้เกิดการเตรียมพร้อมก่อนเข้าเรียน และเตรียมใจก่อนเข้าชั้นเรียน ทั้งนี้วิธีการสอนแบบบูรณาการสามารถสร้างผลลัพธ์จากกิจกรรมเรียน คือ การเขียนแผนที่ความคิดสามารถต่อยอดความคิดของการเรียนรู้ กระบวนการกลุ่มที่สร้างความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนจนส่งผลให้นักศึกษาเกิดโอกาสการเรียนรู้ เกิดการปรับตัว สร้างนิสัยที่ดีและรักการอ่านมากขึ้น

สำหรับผลการประเมินผลการเรียนการสอนแบบบูรณาการ พบว่า การประเมินผลการเรียนการสอนในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18, SD=0.33$) และนักศึกษาได้พัฒนาความรู้ ทักษะและประสบการณ์ พัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36, SD=0.43$), ($\bar{X} = 4.44, SD=0.13$), ($\bar{X} = 4.20, SD=0.19$) ตามลำดับ และจากการรับรู้สมรรถนะรายชั้นปีและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28, SD=0.25$) และที่สำคัญ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$,

SD-0.13) ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่สอดคล้องคุณธรรมจริยธรรมที่
 เกิดขึ้น คือ การพัฒนาทีมผู้สอนโดยมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยวาง
 แผนการสอนเป็นทีม 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากกรณีจริงในชุมชน โดยนำแผนที่ความคิด
 ประกอบการอธิบาย 3) พัฒนาเอกสารประกอบการสอน เขียนตำรา พัฒนางานประจำเป็นงานวิจัยอย่าง
 ต่อเนื่อง